

indtil videre, vil Dommeren blive nødt til at vejlede disse Mænd noget; men det er paa den anden Side vanskeligt, at sige noget bestemt i Loven i den Henseende om, hvad han skal gøre. Jeg antager imidlertid, at det vil udvikle sig praktisk saaledes, at han vejleder de paagældende til at finde sig til Rette i Akterne, og om man saa vil, gennemgaar med dem, hvad der er fremkommen under Sagen. Paa den Maade tror jeg, man kan komme ud over Vanskelighederne. Nytten af Foranstaltningen paaviste den ærede Landsstingsmand fra København (Det. Hansen) forekommer det mig, selv, idet han vistnok med megen Ret gjorde gældende, at det havde sin store Betydning, at Dommeren blev nødt til at raadføre sig med søyndige Folk, eller særlig sagtyndige Folk; han blev nødt til at forsøge paa, at faa dem med til det, han vilde statuere og derved tvinges han til, baade at klare sine egne Tanter, og han vil vel ogsaa under den Debat, der finder Sted, kunne bidrage noget til at klare Lægmændenes Tanter. Her skal jeg rigtig nok sige, at det forekommer mig, at det er langt at foretrække at ordne Sagen paa den Maade, som her er foreslaet, end at henvise Dommeren til at raadføre sig med uansvarlige Folk udenfor Retten. I hvorvel jeg gerne skal erkende, at Institutionen ogsaa, efter min Mening, vil komme til at virke bedre under rent mundtlig Procedure, tror jeg dog, det er muligt, at forbinde den med skriftlig Procedure, og at der derved vil opnaas noget, saa at den alligevel vil kunne gøre Nytte. Det forekommer mig, som bemærket, at det vilde være høist behynderligt, som den sidste Taler ogsaa ytrede, om Rigsdagen nu i disse Sager, nemlig Søforhør og Søforklaringen, vilde frafalde det Princip, som man allerede for en halv Snes Aar siden var enig om, nemlig, at der skulde være Lægelement i disse Retter.

Hvad angaar Spørgsmaalet om disse Retters Besættelse, tror jeg ikke, det vil være saa overmaade vanskeligt, at faa det løst. Jeg erkender, at der i enkelte Steder af Riget og netop for det Sted, som den første ærede Taler berørte, nemlig Helsingør, maasse kan blive forholdsvis meget for de Folk at bestille, men fordi der paa enkelte Steder af Riget kan vise sig Vanskeligheder af den Natur, synes jeg dog ikke, man skal opgave den hele Indretning. Jeg skal nu ogsaa bemærke, at saaledes som Lovforslaget er affattet i Sighed med det norske, er det ikke udelukkende Søfald, der tænkes paa, men

der tænkes ogsaa paa andre. Vi maa jo erindre, at der er et meget stort Antal af Sørettsager, som egentlig slet ikke udfrøve særlig Søundfsaab, saaledes Assuranceager, Sager angaaende Fortolkning af Certepartier, Komossementer, Bodmeri o. s. v. Der er mange Sager, med Hensyn til hvilke der mere er Spørgsmaal om anden Sagtyndighed end særlig Søtyndighed, for Eksempel Maskintyndighed. Naar der er Spørgsmaal om, hvor vidt et Dampskib er sødygtigt, naar det begiver sig paa Rejse, vil det meget ofte være Tilfælde, at det nærmest maa være maskintyndige Folk og ikke egentlige Søfald eller gamle Søkaptajner, som skulle afgøre det. Kreeen af de Personer, der skal vælges imellem, bliver ved Lovforslaget udvidet en Del udover de egentlige søfarende. Jeg tror derfor, at det, naar man tillige ser hen til, at Antallet af Sager af den Art udenfor København og Helsingør, ikke er stort, ikke vil frembyde nogen videre Vanskelighed at tilvejebringe det fornødne Personale, og jeg tror ikke, det vil blive nogen særlig stor Byrde for de paagældende.

Med Hensyn til den Maade, hvorpaa de skulde vælges, vil jeg bemærke, at der taler det imod at lade Amtsraadet vælge dem, at Købstæderne ikke høre under Amtsraadet, og det maa jo erindres, at den største Del af de Folk, der her kan blive Spørgsmaal om, vistnok vil være bosiddende i Købstæderne, og at de fleste Sager af den Art, som der her er Tale om, ogsaa alle foresalde i Købstæderne. Det vil vist være temmelig undtagelsesvis, at disse Folk bo paa Landet, eller at disse Sager indtræffe paa Landet. At lade Amtsraadene udvælge de Købstadborgere, som skulde bruges, vil altsaa ikke godt kunne være foreneligt med den nuværende Retsordning, i Følge hvilken Købstæderne slet ikke høre under Amtsraadene. — Hvad Valget af de Mænd, der skulle bruges i den enkelte Sag, angaar, maa det erindres, at det Stedets Dommer har at gøre, kun er ud af Listen over de Mænd, der kunne bruges, at vælge dem, der skulle tilkaldes i den enkelte Sag. Det er altsaa ikke ham, der vælger, hvilke Mænd der overhovedet er Tale om at benytte, det er givet med den Liste, som nu efter Lovforslaget skulde dannes ved Amtmandens Udvalgelse af dem; det, Dommeren skal gøre, er altsaa kun at udvælge, hvilke af de paa Listen opførte Mænd der skulle bruges i den enkelte Sag, og det er henlagt til ham af den praktiske Grund, dels at der i Almindelighed skal gaa temme-